

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben: Egész évre . 10 K	Vidékre: Egész évre . 12 K	Dr. HEBRONY JÓZSEF	Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
Fél évre . . . 5 „	Fél évre . . . 6 „	Szerkesztő:	A lap megjelen
Negyed évre 2-50 „	Negyed évre 3 „	FRANK ZOLTÁN.	minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusitónál.			

A Tisza-korszak gyümölcsei.

Az idő forgandó kerekén még nem pergett le egy esztendő II. Tisza uralomra jutása óta, már is ez a tiz hónap a szégyen, elárvult, becsapott, lepecskondiázott magyar nemzetnek felér tiz esztendővel. Csak tiz hónap óta ül a nemzet nyakán II. Tisza s a tiz hónap alatt többet rontott a nemzet közéletén, több jogot adott fel, mint összes jogtipró és jogfosztó elődei. Rémes uralom ez édes magyar nemzetem, az Ampringenek, Lobkovitzok, Schmerlingek, Bachok nyilt, abszolutisztikus politikával kormányoztak, de II. Tisza az alkotmányosság himes palástja alatt tultesz a fent említett gyászos lovagokon.

II. Tisza hihetetlen nagyra engedte nőni a katonai hatalmat. Soha katonai hatalom nem packázott úgy velünk, mint most, soha egyetlen egyszer se történt, hogy aktív katona belegázolt volna sarkanyus csizmájával legszentebb érzelmeinkbe s az se fordult elő, hogy ezt büntetlenül tehette. Hisz emlékszünk arra, mikor 1886-ban Hentzi sirját egy Janszky nevű tábornok mekoszoruzta s e tényét a felháborodott közvélemény megnyugtására *Tisza Kálmán a parlamentben elítélte*. Prűszkölt is a nyilatkozatra a bécsi kamarilla, de I. Tisza akkoriban félelmesen erős volt s nem félt. Kerestek bün-

bakot s találtak is báró Edelsheim Gyulai Lipót hadtestparancsnok személyében. — Ő lett az áldozat s nyugdíjba küldték.

II. Tisza alatt ugyan nem koszoruznak sirokat, de annál többet politizálnak katonáék. S míg Beck—Albóriaknak büntetlenül szabad politizálni, addig II. Tisza eltiltja az egyetemi polgárokat a politikától.

„*Politisch! Lied ein garstig Lied!*“ mondja Goethe, de ez nem az egyetemi ifjakra illik, hanem Beck—Albóri urakra.

Ime II. Tisza uralmának egyik keserű gyümölcse, az „erős kéz“ gyűlölt rendszere. Szegény ifjak, nektek nem szabad hazafias érzelmeteknek kifejezést adni, nektek nem szabad magyaroknak lennetek, mert ezt II. Tisza nem engedi. Nektek a kormány és hazafiatlan cselekedetek ellen tüntetnetek nem szabad, gyűlésen részt nem vehettek, az egyetem falain belül se, kívül se. A rektor II. Tisza parancsára ezt eltiltotta. Az, hogy evvel II. Tisza elrabolja polgári és egyéni szabadságokat, ki törődik vele? Felbuzdul-e a közvélemény, tiltakozik-e ez ellen a polgárság ama része, mely szintén valamikor az egyetem falai közt élte ifjuságát? Van-e joga egy miniszternek, egy rektornak, hogy nyilant eltiltsa az ifjakat a polgári jogok szabad véleménynyilvánításától? Avagy csak akkor szabad tüntetnetek, éljeneznetek, ha

majdan II. Tisza fátylaszenét kap? Nos, akkor II. Tisza tiltsa el az ellenzéki egyetemi tanároknak is, hogy politizáljanak s az ifjakat ne merjék hazafias szellemben nevelni!

II. Tisza uralmának a másik keserű gyümölcse — eltekintve az apróbb törvénytisértésektől — az, hogy *meggyengítette államiságunkat*. A bécsi paizsmirigyklubban nyugodtan beszélnek rólunk, mint „tartomány“-ról, sőt egy nagyvási hóhortban szenvedő kamarillatag nemrég fellevelte a délszláv császárság eszméjét, *Magyarország leigázásával és államiságának eltörlésével*.

A magyar nemzet pedig mindezekre a füle bojtját se mozgatja, alussza narkotikus álmát, nem ébred fel abból a letargiából, melybe vezetői könnyelműen belevittek. Jól tudja ezt II. Tisza, ezért nem ismer határt vakmerősége, ezért gázol keresztül közszabadságon, nemzeti érületen, büntetlenül tehet amit akar, *nincs aki vele egyszer s mindenkorra leszámolna*. A politika keserű gyümölcsei pedig teremnek s nekünk be kell vennünk azokat, akár akarjuk, akár nem.

Az őszkor összeülő parlamentben néhány bátor ember felelősségre fogja ugyan vonni a garázdálkodó II. Tiszát, de mit ér az, ha a nemzet meg tűr, hallgat és szenved.

TÁRCA.

Szüretkor.

Irta: Frank Zoltán.

„Gondolatim mostan mulatozva szállnak! . . . szállnak . . . szállnak; elmerengve szállnak. S meglebben a fátyol, emlékek szemfedője s mintha feltámadás volna, a feledés sirjából életre kél egy-egy halottja a multak vídám napjainak.

Rózsaszínű felhők foszlányait kergeti fel a láthatárra, elmerengő lelkemnek csendes zivatarra.

A pince-sorokon hordót toldnak-foldnak, tisztogatják, mossák s kénvirág füstjével tor-kig jól tartják. Berzencei szilva rottyog a vöröshasu üstökben a házak udvarán, annak illata árad szét a városban. Az ősz utolsó gyümölcsét főzik most lekvárrá gondos gazdasz-szonyok, a hosszú, havas tél gyermekörö-meinek.

Még zöldhátúak a hegyek, sűrű ostopatogás hallik ki belőlük; kóbor kutyák, nyalánk rigók és pajkos gyermekek rémitgetésére; érik a bakator, a gohér erősen — itt a szüret!

Gondolatim pedig messze, messze, mulatozva szállnak . . .

Még jóformán az omegáig sem ért a görögöl az V-ik osztály, az I-sőnek nebulóit sem ismertette még meg a professzor ur, a diligencia alig vette kezdetét s már itt a vakáció.

Az ócska lyceum falai pedig hangosak lesznek a felhangzó zajtól: „Éljen a szüreti vakáció!”

Ez van az érdemes iskola falára is pingálva vastag, nagy betűkkel, jó fekete szénnel. Fenn a kis toronyban megszólal a „Rákóczi harangja“ s annak csengő-bongó hangja mellett tódul kifelé a nyüzsgő diáksereg.

Az öreg „scola“ háta mögött pedig egész sora a csengős szekereknek.

— Itt vagyok ifj' uram!
Igen, ő az, Jancsi. A napnak reménye.

Balkeze a magyar-nadrág ellenzőjében kotorász, a jobban pedig ostornyél, azzal veri sarokra támasztott jobb lábán a csizmaszárát. Régen várhat; egész nyomot hagyott ott álló egyhelytében a patkós, hegyes csizmasarok.

— Itt vagy János! . . . Hát nagyapó?

— A téns ur a „Fehér lóba“ szállott, a téns nagyasszony meg ezt a cédulát küldé, el ne tesszen felejtetni semmit, ami rá van írva.

— Jól van, Jancsi. Kedves Jancsi, vidd el a könyvemet a kocsi-ra, veszek neked vadonatúj makrapipát.

S olyan édes volt ez a tehermentés és a Jancsi olyan büszke, azt képzelik, hogy ő — gyiák.

Azon a cédulán pedig rá volt írva, mi van a lelkemre kötve felelősség mellett, nagyapó — feledékeny. Puttony, három abroncsos és egy rocska a félszemű pintértől. A „fekete kutyától“ üröm, zsákvarró spárga és tf. Két taposó zsák, majorána a nyárson sült kacsa-hoz, két nyírágseprű, aztán öt liter kása, egy fertály jub, disznókarmonádli a töltött káposztára.

Kizárólagos női ruhakelme és selyemkülönlegességek

Nagy raktár Árvai Soma Miskolcz, Széchenyi-u. 50.

Nincs vezére, nincs Mózes a nemzetnek, aki kivezetné e borzalmas helyzetből hazáját.

Mártonffy Imre.

— **A hadügyi kölcsön.** A bécsi Neue Freie Presse vasárnap azt a meglepő hírt közölte, hogy a közös hadügyminiszter a hadsereg tervezett fölszerelését ismét gyorsítani kívánja s hogy e miatt a nagy hadügyi kölcsön fölvételét a magyar és az osztrák kormánynál megsürgette. A Pester Lloyd e hírt megcáfolja; szerinte a hadügyi kormány eredeti programjához hi marad, a hadsereg fölszerelését újabban nem gyorsítja, a delegációk elé terjesztett fölszerelési terveket meg nem változtatja s a hadügyi szükségletek fedezéséről csak a magyar törvényhozás hozzájárulása után fog gondoskodni.

— **Az új anyakönyvi törvény végrehajtása.** Az állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló 1904. évi XXXVI. t. c. szentesített, legközelebb megjelenik az Országos Törvénytárban. Az új törvény 1905. jan. 1 én lép életbe. Érdekes változás, hogy a bejegyzések jövőre nem az eddig használt jegyzőkönyvekbe történnek, hanem az egyházi anyakönyvek mintájára készíthető rovatos anyakönyvi lapokba. Ez az egyszerűsítés a jegyzőkönyv fog segíteni, akiknek az anyakönyvvezetés ezután rendes hivatalos teendőjük lesz.

— **Munkásvédelmi szerződés Olaszországgal.** A külügyminisztérium — mint Bécsből írják — a magyar és az osztrák kormány megbízásából megindította a tárgyalást az olasz kormánnyal a magyar, osztrák és az olasz munkások kölcsönös védelmére kötendő szerződés dolgában.

Egyetemi rektorok háboruja.

Az egyetemi tanév megnyitásának megvan a maga szenzációja. A budapesti egyetem léleplező rektora, Heinrich Gusztáv, „a messze fekvő diplomagyár” címmel próbálta lebeszélteni a kolozsvári egyetemet. Ugyancsak ő, megelégedését fejezte ki, hogy az egyetemi ifjuság körében, a múlt év folyamán, minden hazafias mozgalom szűntett.

Az új rektor, dr. Demkó Kálmán, római katolikus pap és hitoktató. Mint ilyen, a maga rövidlátásával azt hiszi, hogy a vizsgálói szabadság és tanszabadság ellenségei a

vallásnak. Korlátolt fejével és szemeivel nem látja, hogy a keresztyén vallás minden egyes hajtásában nem a formák és a felekezeti és a földolgozók, de maga a valamennyi felekezettel közös, mindenik által egyaránt vallott krisztusi szeretet és erkölcs. Más volt a múlt század 70-es éveiben a dr. Hatala Péter egyetemi rektor megnyitójára. Ez is hitoktató volt a budapesti egyetem katolikus fakultásán. Szabad szellemével, nagy tudásával elragadta az embereket. Am Demkó a vakondok szerepében tetszeleg magának. Van szeme, de csak a sötétség számára. És csodálatos, hogy azok a lapok, melyek állandóan a liberális végveszedelmével fenyegették a világot, nem rémülnek meg a jezsuita beszédétől. Pedig hasonló merényletet, mint aminőt haladás és felvilágosodás ellen ez a bagolyba oltott vakondok elkövetet, csak nagy ritkán lát a magyar globus.

Hanem aztán minden kritikán alul áll, amit Demkó rektor ur, a denunciació terén, az egyetemi ifjuságtól kíván. Nemcsak megengedő dolognak tartja, de büntetés terhe alatt kötelezi is őket, hogy akik az egyetemre mások közvetítésével iratkoztak be, azokat a kollégáik feljelsék. Az ember esze megáll, hallva a jezsuita merényletét. Ez az ember a maga cinizmusával nem rösteli kiállni nyíltan a közélet porondjára. Ott tesz tanulságot a saját lelkének határtalan sülyedéséről. S hozzá, még nem is szégyenkezik, ami természetes. Mert ha tettének a maga egész alávalóságát mérlegelni képes lett volna, bizonyára tartózkodik ilyenekkel előállani.

Hej rektor uram! nem mindnyájan nőttünk fel mint az anyaszentegyház jól ellátott kántorai, kik a társadalom harcaiban becsülettel megálljuk a helyünket. Voltak közöttünk igen szegény emberek, kiket a lelkesedés tartott fenn, meg a dunaparti szilva. Öklözöttünk szegénységgel, nyomorral egyaránt. Volt közöttünk egy jogászyerek, ki egész nap ügyvédi irodában körmölt, de azért beiratkozott, szorgalmasan tanult, mindég kitűnően kollokvált és vizsgázott s ma hírneves tagja a bírói kar-nak. Volt egy másik, ki hónapokig feküdt beteg, nem látogathatta az egyetemet. Nos, mi megtettük azt az alávalóságot, hogy a questurában beiratuk. Az illető szorgalommal pótolta a mulasztásait és sokkal szebben vizsgázott, mint akik a katalogus olvasás idejére, a sze rintük unalmasnak talált előadásokon megjelenve, a hátsó padokban kártyáztak vagy regényeket olvastak.

Tisztelendő ur, ön úgy látszik azt hiszi, hogy Isten csak a gazdagoknak és a boldogoknak Istene. Milyen silány felfogás ez egy papi embertől! Denunciálásra, a legnagyobb aljasságra buzdítani az ifjuságot nem átalja. A denunciació mindenha alávaló jezsuita erény

volt, melytől irtózza fordul el a katolikus pap-ság nagy tömege. Ki denunciació, alattomosan másokat aláírta, nem él abban a férfasságnak, a becsületnek legkisebb szikrája sem. Szégyelje magát a tisztelendő ur, ha ugyan van szégyen érzete, hogy aljasságnál másra buzdítani képtelen a magyar fiatalágot.

Dr. Heinrich Gusztáv rektor urról azt mondja az „Esti levelekben” Tóth Béla, hogy magyar tudós (!) Bocánat. Heinrich Gusztáv ur, hogy a Hermann Ottó szavaival éljünk, még csak a tudományosság gyanujában sem áll. Egyszerűen protekcionistakind, hogy rosszabbat se mondjunk. Már fiatalon is ismerte a világot. Tudta, hogy kedves hazánkban, ha az ember egyetemi tanár akar lenni nem az ismeret, de az ismeretesség a földolgo. A Deák párt egyik fő korifeusának, Csengery Antalnak vette el a leányát. Ilyen ember veje, nagyon is középszerű koponyája dacára sem maradhatott a hétköznapiasságban, hol botránynélkül meghúzódhatott volna. Az egyetemen a német irodalomtörténetet tanítja. Előadásai-ban állandóan kicsinyel bennünket magyarokat, kik szerinte csak azért születünk, hogy a német szellem óriásai mellett szégyenkezzünk a magunk kicsinységén. Sok könyvet összeirt, az igaz. De én egy fillér ellen száz forintig fogadást ajánlok fel Tóth Béla urnak, ha ő ezekben egy önálló gondolatot képes lesz kimutatni. Nem, Heinrich ur szolgálai másoló. — Elmondja más szavakkal ugyanazt, mit előtte okosabb emberek elmondottak. Ránézve nagyon is áll, mit irigy apósa, Csengery Antal mondott Kossuth Lajosra, hogy mások gondolatait és eszméit nagy szörnyiséggel képes elcsajátítani és a magáéi gyanánt előadni.

És ez a szellemi Lázár, ez a protekcionistakind, ez a gerinctelen puhány merész-kedett egész egyetemet megmarni, világ előtt kipellengérezni.

Na, de a puhányon elvégezte a vivisekciót, a kolozsvári egyetem világhírű zoologusa, dr. Apáthy István. Ez visszavágott a kotnyeleskedő számára a tisztelt kollegának illendőképen. Nem is csodálhatjuk. Apáthy ugyanis magyar testestől, lelkestől és mindenben el-lentéte Heinrich urnak. Csak a minap mon-dotta Apáthy, ez a katolikus ember, hogy előtte egy hajdu doroghi magyar paraszt csontjai becsesebbek, mint valamennyi pápa az egész Rómával. Apáthy nem kompiliátor, de világhírű tudós. Az idegrendszeren végzett vizsgálatairól, a külföld legnagyobb tudósai ugy nyilatkoznak, hogy a tudományt megbecsülhet-len új felfedezésekkel gazdagította. Szövegtani munkája, melyre a magyar tudományos aka-démianak, a Heinrich Gusztáv féle „Közi Jankók” és „Másoló Gusztávok” munkáinak kiadása miatt nem akadt pénze, német nyel-ven jelent meg. No és a magyar tudós műve,

No meg egy gyékény az állani való szőlő alá és 3 darab cserépfazék — a buzatéri kofától — a juh-husos kásának.

S mikorára mindent összehordott Jancsi be a „Fehér lóba”, megszólal a kálvinisták öreg harangja is — dél van.

Nagyapó már türelmetlen, a „laci pecsenyénél” tart, onnan került az is ki a Buzatér-ről, az öreg Pannától.

Mondják, hogy husz éve jár be hetenkint ezért a kedves eledelért.

De a dolog úgy áll, hogy Panna néne már akkor is sütötte a jó „laci pecsenyét”, mikor még csak „Pannikám, lellem!” volt a neve, s mikor a nagyapó is még — fekete ba-juszt viselt!

— No csak hogy itt vagytok már. Megvet-tettek mindent gyerekek? Kása, gyékény... baj lesz nagyanyóval. Hát a zsákvarró tű, az is meg van?

— Meg, meg, minden. Mikor megyünk, nagyapó?

— No csak egyetek, oszt' rögtön indul-hatunk.

S oly gyors volt az ebéd, oly kicsi az éhség.

Ott, a messze hegyek bólingattak, hivatka. Gyertek, gyertek, szüret lesz! Várak régen gyerekek.

A poros országutnak kellős közepéről pe-

dig jobbra a szürkés-kék távolban, őszi verő-fényben fehérlik egy kunyhó.

Ott a szőlőhegy.

Előtte őszi, harmatos, selymes gyepség, oldalt a nagy diófa a rigófészkekkel, s háta-mögött sűrű, sötét sorban a hegyipupnak sza-ladó s aztán innen nézve a semmibe vesző futó szőlősorok.

Aransyárga tokaji, rozsdapöttyös musko-tály, szagos izabella, szénfekete, aprószemű kadarka, forming, gohér és százzsinű kecske-csecs, mosolygó rózsamáli, szinte ide látszik, hivogat, csalogat, integet messziről — szüret lesz gyerekek.

És mire megvirradt, kádak, prések, dun-nák és pokrócok tetején, mint győzelmes vezér hadi zsákmány hátán, ölben a töltött káposztás fazékkal, hóna alatt nagyapó csibukját szorongatva, vonultunk dőcögő sz kéren a hegyre.

Künn aztán a dülönton, ott a szőlők alatt, előkerült az egycsővű mordály, garasos, veres pipa, acél, kova, tapló és dohányzacskó a va-donatuj csizmaszárból.

Igy szokta azt Matyi bácsi — a vincellér — s ő a szüreti élet ideálja.

Aztán hol már szedték a terhes tőkétet, ott egyet durrantottunk a rozsdás mordálylyal.

Puff... puff! hangzik vissza a hegyek ormáról, szüret van, szüretelünk.

Aztán fel a hegyre szedni. Elöl jár Matyi bácsi, az öreg vincellér: hosszú venyige száron hagyott szőlőből lesz a „csengő”, a többi java pedig madzagra kerül teliére.

A borház csürjében sorban van aggatva egy néhány csengő már, a többi ott szikkad az ujdonatuj gyékényen.

A taposókádban halomra gyült immár a piros, fehér, sárga képű szőlő, fent a hegyen pedig fogy, amint a sorba fogott szőlőrendén ferde vonal irányával feljebb-feljebb halad a szedők serege.

Az egyik puttouyos legény pedig lerugja a csizmát s megkezdi a táncot késő alkonyig; még az ebédet is ott költi el a kád szélén ülve.

Délfelé már betelt a szőlővel a gazda, gyerek, szedő, még a taposó is csak néha-néha harap egyet a mosolygó fűrtbe, mint a nyomtató ló, mikor zabot tapos, úgy — meg-szokásból.

Majd a vidám nótát recscsenés, roppanás, tiz, tizenöt, husz is váltja fel gyors egymás-utánban.

A fehérszék sikolt, visit, ide-oda ugrál, ijedten kapdos a ráncos szoknyához, az öreg Matyinak meg hanyat vágódik híres bátorsága, háttal a homokba.

Gyuri pajtásom, szüreti cimborám békát dobott titkon a szedőlányok közé, annak puf-fogási bontják meg a rendet.

az összes e nemben írott művek közt a lektő keletesebb. Ezt nem mi, hanem a németek maguk ismerték el.

Természetes, hogy ez a világhírű tudósunk, Heinrich urnak a semmi alappal nem bíró haszontalan henccegést nem tűrhette, de őt emberségre tanította. Mindenki seperjen a maga háza előtt. A budapesti egyetem menydörgő Jupiterének csak a hangjuk nagy. De a legtöbbnek tudása mögötte áll a kolozsváriakénak. A hallgatókkal való bánásmódról ne is beszéljünk. Budapesten a tanárok egyáltalán nem törődnek a hallgatókkal. Ledarálják az óráikat és punktum. Hogy aztán mit tesznek tovább az egyetemi hallgatók, az az ő dolguk. Ők legfeljebb csak annyiban törődnek velük, hogy a hazafiságtól Heinrich módjára óva intik őket. Ellenben, a kolozsvári egyetem tanárai nagyon is foglalkoznak az ifjúsággal. — Némelyik igazán az apát pótolja nekik. Serkentik, buzdítják őket a tanulásuk eredményét majdnem napról-napra számon kéri. A nem rég fővárosba költözött Genersich Gusztáv igazí típus volt e téren, de Abt Antal, Richter Aladár s a szintén fővárosba jutott Koch Antal ugyanezen a nyomon haladtak. E sorok írója tanult mind a két egyetemen és mondhatja, hogy a kolozsvári lelkes, atyai érületű tanári karától sokkal több ismeretet szerzett, mint a fővárosi mumiáktól. Ajánlom is minden szülőnek, hogy ne adja gyermekét egyetemre Budapestre, ebbe az internacionális Zsodomába, hol komoly ismeretet alig, de svihakságot bőven szerezhet.

Mert a hol Heinrich Gusztávok, Demkók vezetése alatt áll az egyetem, ott méltán kérhetjük: „Lesz-e gyümölcs a fán“, melynek ilyenek a kertészei?

A-n.

UJDONSÁGOK.

Szeptemberben . . .

Lopózkodik az ős a kertek alatt,
Oly jól érzem én ilyenkor magamat;
Elnézem a sok, sárguló levelet,
Jó az Isten, lám' nem hagy el engemet.

Mire bennem tulárad a bubánat
S mire nagyon elfog a vágy utánad:
Megjő az ős szép, hervadó világa
S csipke lesz a legszebb rózsá, virága.

Sárgult gyepen akkor, ha elballagok,
Minden szála rám szeretve mosolyog;
Jó az Isten nem hagyott el engemet!
Vignsztalást — „hervudást“ — is teremtet!

(Miskolc.)

Sziporka Zsolt.

És öreg nagyapó a szőlőalján, piros fezzel fején, csibukszárral kezében, felfenyegtet hozzánk, felkiált utána.

— Ejnye pernahajderjei, no csak felmenjek!

Dehogy jössz te ide jó nagyapó, dehogy. Hiszen öt év óta kapom szüretre az új csizmát, mert a vincelléred nemcsak lop, de hazudik is.

Én vagyok azéta legfőbb szőlőcsőszöd, mert lábaid gyengék.

Lenn pedig a szőlők aljában, sárguló, megszedett kukoricásban felhangzik néha: nyih, nyah, nyah . . .

Ott nyulat hajszoznak.

Nyul! . . . nyul! . . . az egyik kitért a sárga kukoricából, át az országuton, egyenesen a hegynek.

Rémült sikongás van; kosár, veder, karó repül nyomába, az egyik puttonyos még az árokba is bedül a nyomába, amint elrohan mellette rémült riadással a tapsifüles szerencsésen, ép bundával.

Aztán ismét csend lett, már olyan szüreti. Nagyapó meg háttal a venyigetűz felé ül egy apró, négy lábú kis széken. A sajtólás levét meg-megkóstolgatja s a napfénynek tartja, mosolyogva nézi.

— Jó bor lesz!

— Csak ára is volna! — válaszol rá

Személyi hír. Kozma Andor dr. ungvári kir. járásbíró családjával pár napig városunkban időzött.

Eljegyzések. Pataki Soma helybeli jónevű ruhakereskedő eljegyezte Anhalzer Tercsi kisasszonyt, Anhalzer Arnold, a Mattaus Frigyes és Fiai franzenhali gyári cég főkönyveztőjének leányát. — Wagner Gyula parasznai körjegyző eljegyezte Molnár Mariska kisasszonyt Sajószentpéterről.

Esküvők. Hétfőn délelőtt fényes esküvő ment végbe városunkban. Szendrői Kovács Lajos hadnagy, a m. kir. 10. honvédegylovezredben, ezred-segéd-tiszt vezette oltarhoz Ujházy Kálmán gyógyszerész és neje, szül. Marikovszky Margit leányát, Edith kisasszonyt. A polgári esketést délelőtt 10 órakor a menyasszony szüleinek Csabai-kapuban levő házában dr. Szentpáli István polgármester, mint állami anyakönyveztő végezte. Aztán hosszú kocsisorban a Hunyadi utcai ág. ev. templomba hajtatott a násznép és itt Dubovay Béla ág. ev. lelkész a frigyet egyházi áldásban részesítette. Ez alkalomból a templom egészen megtelt előkelő, díszes közönséggel. A honvédtisztikar testületileg jelent meg az esküvőn. — Miskolczi Dezső megyei segédirtárnok kedden tartotta esküvőjét Erdei Rózsikával Bodrogszentesen.

Az ipartestület előjárósága tegnap délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében előjárósági ülést tartott. A tárgysorozat 14 pontból állott.

Amire nekünk is szükségünk lenne. A S. A. Ujhelyen megjelenő Felsőmagyarországi Hirlap politikai lapban olvassuk a következő sorokat: „Miskolcon az iskolai beiratások alkalmával megtörtént az a legkevésbé sem szokatlan dolog, hogy egyik középiskolájának alsó osztályai a parallel osztályokkal egyetemben sem voltak képesek befogadni a jelentkező tanulókat. Igen ám, csakhogy a miskolciak sokkal agilisabbak, sokkal tettekesebbek, sem hogy szó nélkül nézhettek volna a dolgok ilyenképeni folyását. Ugyancsak erőteljes, önértékes hangon hívták fel a miniszter figyelmét egyrészt a tulzsfeltsággal járó iskolai abuzusokra, másrészt pedig arra, hogy kulturális szempontokból feltétlen kötelessége a kívülre kedt tanulóknak hajlékot adni, mire a miniszter távirati uton engedélyezte a harmadik parallel osztály létesítését. Minalunk, Ujhelyben is megtörtént az, annak dacára, hogy mintegy 80 főnyire rug az alsóbb osztályok tanulóinak létszáma, hogy számos jelentkezőt elutasítottak kérésével. És mégsem jutott a mérvadó köröknek eszébe, hogy talán parallel osztályok

Matyi. Egyszer a háta mögött, mint egy kisebb ágyu, megdurran valami.

Vinyeperje felhőit ver röptében s utána parázst oltó süstörgés, rotyogás.

— Jaj! a juhúsos kása! Oh semmiházi kölykök, no csak jöjjetek le.

— Nézd a pernahajder! — mordul nagyapó is. A parázs közé dugott szelid gesztenye vert hatalmas léket az öblös fazékon.

Nagyanyó áttölti hirtelen, nagyapó meg mosolyog melléje; — szüret van, — meg aztán hála isten — jó is a termés!

Hancem aztán délre, mikor megszólalt a hegyek mentén távol kis falunak kis ezüst hangu harangja, csak úgy settenkedve vonultunk ebédhez.

Előbb a nagy diófaig, azután a borházig, lassan, lépésben, csak úgy kímért, nagy óvatossággal . . .

— Nocsak gyertek falni, adta rosz kölykei; nem akarom magam ma is boszantani, — szüret van! És szent lett a béke.

És mire estére leszállt az esthajnal, fönn a hegyoldalban fogyott a megrakott tőke s lenn a szőlő-aljban mind több lett a teli szüret hordó.

A délelőtt lőtt nyulnak gereznája ott lógott a diófaágon szépen kipekelve, gerince nyáron sült szalonnával spékeltlen vaesorára.

A kolduló barát is elvitte részét szamaras talyigán; megjött a cigány is, meg a vendégek is.

fölállításával kellene orvosolni e bajokat. Hja, minalunk nincsen érzékek az arra hivatottaknak a kultura iránt. Ime e sorok, melyhez csak annyi megjegyzést fűzünk, hogy lám a távolból milyen másképpen ítélik meg a helyes és szükséges dolgokért való harcot, míg a felett nálunk meg ok nélkül bár, de érzékenykednek.

Megszűnt állatjárvány. A Sajószentpéteren fellépett száj- és körömfájás megszűnővén, a község a zárlat alól feloldatott. A vásárra szarvasmarhák is felhajthatók.

Egy honvédtiszttről, aki magyar. Egy derék magyar honvédtiszttről lesz itt szó és szinte fájó, hogy különös érdeműl kell betudni a magyar honvédtisztnek a magyarságát. A debreceni honvédegylovezred gyakorlatozás közben elvonult ottani honvédelmék mellett is. Weber ezredes vitte a vezényletet, Mikor a honvédezed az országot mentén jobbról kimagasló köösztől elé ért, elhangzott a vezényszó: — Vigyázz! Jobbra nézz!

A századok egymásután kemény lépésben vonultak el az emlékosztól előtt, fejvetéssel tiszteltek nagy idők nagy hőseinek. Később Weber ezredes emelkedett szavakban magyarázta meg a legénységnek a tisztelgés okát, magasztalta a hős negyvennyolcasokat, a hazaszeretet gyönyörű példáiul dicsőítve őket. Így cselekszik, így beszél egy magyar honvédtiszt, akinek nemes egyéniségét akkor sem lehet kisebbiteni, ha ezután a tette után — nyugalmal küldik.

Ismét a „Jugend“. Az olvasók még emlékezni fognak ennek a magyarfaló német nyomdatermékeknek egy sületlenségére, mely miatt Magyarország területéről kitiltották. A „Jugend“ azonban mindezzel nem törődve, folytatja szemtelen kirohanásait a magyarság ellen, s csak legujabban is abból az alkalomból, hogy Pitreich elrendelte a hadseregben a magyar levelezést, nekünk ront és jajgat, hogy illuzóriussá teszük a hadsereg németiségét. Legutóbbi számában a magyar nemzet ázsiai mongol voltát igyekszik a németek közt gyűlöletes módon elterjeszteni, a magyar nemzetet barbár néptörzsek feltüntetni, s ezzel, valamint sok mással a germánok faji gyűlöletét Magyarországra elen uszítani. A hadügyminiszter nyelvrendeletét a sárga faj diadalának mondja a „szláv“ fölött. A legfelháborítóbb az egészben azonban az a körülmény, hogy mind e hülyeségeket valami magyar renegát írja, amit a szövegbe szurt sok magyar szó is bizonyít. A „Jugend“ nem hozható Magyarországra területére, az igaz, ámde még arra is kellene ügyelnünk, hogy a német nép ne üljön fel értéketelen nyomdatermék förmédvényeinek.

Élő fátyla. A közeli Kis-Tállya községben Zai Juliánna fiatal parasztleány szüleinek lakásán a petroleumlámpa meggyújtásával volt

És akkor lett igazán szabad a vásár. Szereteszt zene szólt, a kunyhóban meg bent a pohár csengett.

A venyigetűz meg öles lángokat vetett.

— Te! gyerekek, ki ne gyujtsátok a kunyhóm tetejét! — szolt néha az öreg.

Aztán üstökösök röpködtek a légben. Nagyfejű krumplikba dugdosott venyigék égő és izzó parázsa.

Majd pisztolydurranás, süstörgő reppentyük, tüzcsovát okádó forgó nap, hulló csillagok a bengáli tűz fényében tették pokoli széppé az őszi éjszakát, a diák-szabadság emlékeztetes napját.

Mig le nem szállt az álom, ott a venyige parázsnál, az illatos sarjuágyon.

Mikorra az öreg Matyi, meg a Mihály bá' száján is mindkevesebb lett a szó.

Lenn a zümmögő természet mintha ringó bölcső lenne, fenn a csillagok meg mintha halványabbak lennének percről-percre. És boldog volt az álom.

Tündérekertek, kac-atalpon forgó várak, tündérek és manók megújult világa; Mihály bá' fiai és leányai mind feltámadának.

Boldog gyermekkor aranyos, — mesés világa! Néha-napiján megújuló — álom!

. . . Szüretelek néha ma is, szüretelek. Szedem emlékeim, a vissza soha nem térő — multnak!

De milyen ez a szüret! . . .

éppen e napokban elfoglalva, midőn a lámpa — nem tudni mi okból — explodált s a lángoló petróleum a leány ruhájába kapott. Egyedül lévén otthon, segítségkiáltásait senki sem hallotta s így néhány perc alatt iszonyu kínok között halálra égett a szerencsétlen leány. Az esetről jelentést tettek a miskolci királyi ügyészségnek, ahonnan a vizsgálat megejtése végett dr. Szapár József, kir. alügyész és dr. Kalocsay Kálmán vizsgálóbíró a helyszínén voltak.

Orvosi kinevezések. A miskolci Erzsébet kózkórháznál megüresedett két segédorvosi állásra kihirdetett pályázat lejárván, összesen hat pályázó akadt. Az állásokra báró Vay Elemér főispán dr. Flamm Sándor és dr. Horváth Béla orvosokat nevezte ki.

Az ózdi munkások hazafisága. Az ózdi vas-és acélgár munkásai följegyzésre méltó szép tanujelét adták hazafias gondolkodásuknak. A munkás olvasó tagjai rendkívüli közgyűlésre gyűltek össze, melyen a gyűlés tárgyát idős Dóbisz János és társainak alábbi indítványa képezte: „Alólirottak azon kéressel járulunk az egyet ig.-hoz, hogy 1848. okt. 6-án Aradon kivégzett tizenhárom vértanu emlékoszlopát ez évi okt. 6-án, az olvasó egyet kebeléből kiküldendő bizottság díszes koszorúval koszorúzza meg.” A lelkes indítványt többek hozzászólása után egyhangulag elfogadta a gyűlés és a koszorúra 200 koronát, az utiköltségekre 200 kort. szavazott meg és egyben megválasztotta a küldöttséget, melynek tagjai id. Dóbisz János, Varga Ferenc, Hlavács Sámuel, id. Czertner Ignác.

A kórházi bizottság ülése. Az Erzsébet kózkórház választmány bizottsági legutóbbi ülését dr. Szabó Gyula elnöklete alatt tartotta meg a vármegyeház kis tanácstermében. Az ülés tárgyát képezték az igazgató jelentése az 1903. évről és az 1904. év első feléről és egyéb felmerült ügyek.

Utóállítás. Kedden volt a vármegyeháza nagytermében az utóállítás, amidőn a különböző járásokból összesen 15 egyént soroztak be.

Önkéntesek vizsgája. A közös hadseregbeli gyalogsági önkéntesek tisztvizsgáit mai napon megkezdődtek és egész héten át, szombatig fognak tartani. A vizsgáló bizottság elnöke Pollák Frigyes cs. és kir. ezredes, a 65. gyalogezred parancsnoka, mint dandárnok-helyettes. Összesen 45 önkéntes vizsgázik és pedig huszan a miskolci 65. gyalogezredből, tizenketten az egri 5-ik gyalogezredből és hatan az ungvári 66-ik gyalogezredből.

Tanítóegyleti gyűlés. A Borsodmegyei Általános tanítóegylet szept. hó 28-án délelőtt 9 órától kezdődőleg, az Erzsébet izr. iskola dísztermében tartja meg ez évi közgyűlését, Csiky Béla elnöklete alatt. A tárgysorozat 18 pontból áll. A közgyűlést megelőzőleg, 27-én este találkozás és ismerkedési estély a Polgár-egylet (Tanítók Otthona) éttermében; gyűlés után közös ebéd lesz a Korona vendéglőben.

Színészet Szerencsen. Püli Lajos színigazgató, ki eddig Sárospatakon játszott társulatával, 20-án Szerencsen kezdi meg néhány hétre terjedő színi idényét.

Összeszurkált leány. Gröbl Rezső és Meszes József Tizenháromváros-utcai házában együtt mulattak Pót Annával. Amikor a legények agyat már nagyon megfeküdte a mámor, enyelgesük átcsapott az állati bestialitásba. Mohó vágyukat, lázadó ingerüket csak a meleg vér hatása, illata tudta lecsillapítani. A részeg legények így aztán hamarosan összeszurkálták a leányt, ki csak futással menthette meg életét. Véres tettük után a legények elmenekültek. Pót Annát súlyos sérüléseivel beszállították a kózkórházba. Gröblt és Meszest kihallgattak a rendőrségen, Meszes tagadja, hogy a leányt bántotta volna, Gröblt pedig azzal védekezik, hogy ő annyira be volt rugva, hogy azt sem tudja, hol járt, merre járt az éjjel és elkövetett-e valamit ez idő alatt. A legények ellen a bünvádi eljárást folyamatba tették.

Felrobbant petróleumlámpa. Az Ujvilág-utcán levő Szepessy-féle kocsmában kicsibe mult, hogy nagy szerencsétlenséget nem okozott egy felrobbant petróleumlámpa. Akként történt az eset, hogy a kocsmá lámpájából elfogyott a petróleum. Szepessyné újból megakaráván azt tölteni, az égő petróleumlámpát tartójából kivette. Eközben a lámpa, nem tudni mi okból, explodált s Szepessynét könnyen, a neki segédkező Rizik Jánost súlyosan megsebesítette. Utóbbi az Erzsébet kórházba szállították.

Megakadályozott szerencsétlenség. Kedden este fél 7 óra tájban Rózsa István tiszai pályaudvari kapus, amint hazafelé ment Baross utcai lakására, észrevette hogy a Kubacska-féle telken, egy, a hid mellett levő kis házban, amelyben egy suszter lakik, tűz keletkezett. A szobában két kis gyermek volt s ezek egyike az ablaknál játszadozott, a másik a szobában ült az asztalon. A házbeliek nem voltak otthon s az ajtó rá volt zárva a kis gyermekekre, akik bizonyosan gyufával játszadoztak és ugy keletkezett a tűz. A szoba függönyei már javában égtek s ekkor Rózsa — látva a veszedelmet — hirtelen betörte az ablakot s az egyik gyereket kihuzta Majd segítségért kiáltott s betörték az ajtó: és kimentették a másik gyermeket is. Szerencsére a tüzet is sikerült még idejében elfojtani s így elejét vették a nagyobb veszedelemnek.

Betűszedő tanulóknak fizetéssel felvétetik 13—14 éves fiu, ki a középiskola 2 osztályát elvégezte. Jelentkezhetni Szelényi és Társa könyvnyomdájában.

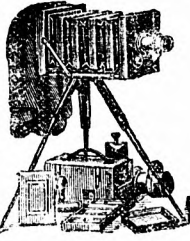
Majdnem új elgáns gyermekkocsi jutányos áron eladó. Szathmáry Lajos, Jókai-utca 2. (Tökés-ház.)

DUNKY FIVÉREK

— cs. és kir. udvari fényképészek műterme —
MISKOLC Városház tér 20.

Országos híró műtermek vannak:
Kolozsvár, Miskolc, S.-A.-Ujhely és
Deesen.

Műkedvelők részére friss vegyszerek és minden kellékek kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

Baromfi kiállítás. A miskolci országos baromfi kiállítás iránt, mely október 1., 2. és 3-án a Népkerthben lesz rendezve, az országos tenyésztői körökben nagy az érdeklődés. A földmivelésügyi m. kir. kormány megbízásából Angliából 240 drb. telivér orpington törzset vásároltak, hogy azokat a kiállítás alkalmával a tenyésztők között elárverezték. A vásárolt orpington törzsek a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté utján Angliából a kiállítási igazgatóság címére Miskolcra már utnak indítottak s folyó hó 26—27-én érkeznek Miskolcra. — Hreblay Emil m. kir. állattenyésztési felügyelő, a baromfi kiállítás igazgatója Miskolcra érkezett és a kiállítás végéig Miskolcon fog tartózkodni. A kiállítási igazgatósági irodája a Csabai-kapu 37-ik számú házban van, ahol az érdeklődők és kiállítók mindennap reggel 8 órától esti 6 óráig felvilágosítást és tájékoztatást szerezhetnek. Mint értesülünk, Tallián Béla földmivelésügyi m. kir. miniszter értesítette dr. Szentpáli István polgármestert, hogy a küldöttséget, amely a miskolci országos baromfi kiállítás ügyében nála tisztelegni óhajt, ma délelőtt fogadja. A küldöttséget, mely tegnap este a fővárosba utazott, dr. Szentpáli István polgármester vezeti a miniszter elé és célja egyrészt megköszönni a miniszternek, hogy a kiállítás védnökségét elfogadta, másrészt pedig meghívja a minisztert, hogy a kiállítás megnyitására személyesen jelenjen meg.

SZÍNHÁZ, IRODALOM.

Feledi Boriska szerződése. Feledi Boriska, egykori s az ország e legkiválóbb szubrett primadonnái egyike, Somogyi Károly nagyváradi színigazgatóval fennállott szerződését békés uton felbontotta s Nádasi József pécsi igazgatóhoz szerződött. Az új primadonna Nádasinak jelenleg Hódmezővásárhelyen időző társulatánál első ízben lép fel, a Bob herceg címszerepében.

Füredi a Népszínházban. A miskolci színház társulat volt bonvivantját, Füredi Bélát Vidor Pál okt. 1-től a Népszínházhoz szerződtette. A löcsei fehér asszony c. énekes történeti színdarabban lép fel először, amelyet Faragó Jenő Jókai Mór nagyhirű és kitűnő regényéből dolgozott át. Ugynebben a darabban mutatkozik be a miskolci közönségnek egy másik ismerőse is, Gazdy Aranka, aki szintén a Népszínházhoz van szerződtetve. — Garzó Adél, színházunk volt koloratur énekesnője pedig a téli idényre a nagyváradi Szigligeti színházhoz szerződött Somogyi színházhoz.

TÖRVÉNYKEZÉS

— Esküdtszéki tárgyalás. —

A miskolci kir. törvényszék, mint esküdtbírósg hetfőn kezdte meg ez évi IV-ik esküdtszéki ciklusának tárgyalásait.

A hétfői esküdtszék a következőképpen alakult meg. Elnök: Ortvai Miksa, kuriai bíró, szavazó bírák: Hubay Gyula és Geöcze Bertalan; jegyző: Mocsár Andor; védők: dr. Kovács Lajos ügyvéd és Siposs Géza ügyvédjelölt. Esküdtkeül kisorsoltattak: Eötvös Lajos, Bogdán Illés, Homer József, Szabó Dániel, Fekete Bertalan, Cserer Ferencz, Lieszkovszky Kálmán, Takács János, dr. Greuter Antal, Karácsonyi Kálmán, Rábel Albert és Danhauser Sándor; pótesküdt: Szentimrey József.

Az első esküdtszéki tárgyalás esetének előzménye az, hogy f. évi április 3-án, husvét első napján délután borsod-harsányi legények Aranyosra, a Friedmann Éliás-féle kocsmába mentek mulatni, melynek vége több hozzájuk szegődött legénnyel való verekezés és lövöldözés volt. Folytatása pedig az, hogy Csáti János, a btkv. 279. §-ába ütköző szándékos emberölés, Csáti Bertalan a btkv. 279. §-ába ütköző s a 65-ik szakasz szerint minősülő szándékos emberölés büntetnének kísérletével, Tóbiás Lajos, Hóra András, Bajnok Fekete János és Kohányi Sándor pedig súlyos testi sértéssel vádolva kerültek az esküdtszék elé.

A hétfői és keddi tárgyalás után Füstti Antal, kir. alügyész vádbeszédében vádlottak megbüntetését kérte, melyre dr. Kovács Lajos és Siposs Géza védők tartották meg védőbeszédeiket. Az esküdtszék verdiktje alapján a bíróság Csáti Jánost 4 évi fegyházra, Csáti Bertalant 9 havi börtönrre és Tóbiás Lajost 4 havi fegyházra ítélte keddi — másodnapos — tárgyalása során.

Tegnap — szerdán — Árvai Lajos edelényi lakos bűnügye került esküdtszéki tárgyalás alá, ki azzal volt vádolva, hogy 1904. év május hó 4-én apósának Juszkó Istvánnak csüret gyújtotta volna föl.

A tegnapi tárgyaláson a kir. törvényszék Póts Endre kir. ítéletábrái bíró elnöklete alatt Fodor Béla és Hudák Andor törv. bírákból állott, jegyző dr. Klein Kálmán, ügyész dr. Szapár József és a vádlott védője dr. Evva Ernő ügyvéd volt.

Az esküdtszék a következő tagokból alakult meg:

Emödi József, Auch József, Bárczay László, Lázár Miksa, Takács János, Rábel Albert, Silbiger József, Szabó Dániel, Stancz János, Ferenczi Károly, Eötvös Lajos és dr. Kormos Géza.

A tárgyalás már déli 12 óra véget ért s a kir. törvényszék a vádlottat bizonyítékok hiányában, az esküdtkei igaz mondása alapján felmentette s rögtön szabadlábra is helyezte.

Miskolci igazmodások.

(Rendőrségünk figyelmébe.)

Hangverseny a Deák-utcában.

(fz.) A régi Miskolcnak valaha a mai régi Takarékpénztár és a Színház táján volt a vége.

Ezen a tájon már csak pocsolyák, falusi szekér-állóhelyek voltak, no meg a hajdan híres *luci-korcsmák*.

A luci-korcsmák a régi Miskolc napszámos, naplopó és csavargó népségének volt nagyrészt a tanyája.

Elvetődött ugyan belé — különösen nappal — egy-egy falusi s a városba vásárra, vagy vásárlásra berándult ember is, de bizony csak nagy ritkán és akkor is csak nappal.

Akkor is legfeljebb rövid pihenőre, egy-egy italra, vagy egy harapás ételre.

De állandó tanyája a korcsma mégis csak, mint minden nagy városban, ugy itt is, a már akkor is nagy városnak induló Miskolcon, a nagyváros el nem pusztítható kétes és veszélyes, még mindennapi életmódnélküli egzisztenciáinak szolgált az csak, a város nyugalmát és közbiztonságát veszélyeztető legfőbb lebujaul.

Azóta évtizedek mulottak el. A város fejlődésében már csaknem a vasutig terjedt, a régi és közveszélyes egzisztenciák hajdani tanyáján pedig egy nagy városnak városközépi kulturája vert immár tanyát.

De azért az utszélre való korcsmákból ma sincs híja Miskolcon. Sőt magában a régi és hajdani város végén, — ma a város közép-pontján, — a Deák-utcában, annak közvetlen elején (a 2-ik szám alatt) a színház tőzomszédságában s a városi élet kellő közepén sem.

Nem tudjuk ugyan okát adni, hogy egy nagy városban mi szükség van arra s miféle állami nyomorúságos finánciális vagy közéleti érdekek parancsolják azt, hogy a főutcában torkoló csaknem minden főbb mellékutcában — a Deák-utca kivétel is — ezen ugynevezett *snapsz-putyikok* rendőrileg és pénzügyi szempontból engedélyeztetnek, de erről most szólni sem akarunk.

De ha bármilyen — és aligha eléggé indokolható — okból, de hát mégis már meg vannak, egyet e város közönségének közérzéke (s ez a legkevesebb!) már csak mégis megkivánhat, hogy azok közbotrány és *közszend háborítás fészkei mégis ne legyenek*.

Este nyolc óra volt s ott voltunk vásárolni többet magunkkal — hogy most csak erről az egyről szóljunk — a Deák-utcai snapsz-putyikkal szemben lévő trafikban a minap.

Egyszer csak éktelen nyiharzás, vitás és ordítás között hangzik át a pálinkás danázás, *este 8-kor, a szomszéd snapsz-putyikból: Ripityom gyere be . . .* s ki tudja mi még.

A város kellő közepén! A maholnap megnyíló színház tövében, hol e város művelt közönségének jóízű asszonyai, eladó és tisztas, uri nevelésű leányai fognak egyetlen szórakozási helyükre, a színházba járni.

Ott történik ez, hol pár lépésre rendőrpaszt áll, s honnan pár lépésre a főutcán estenként a város *intézői sétálnak óra-hosszat* s ezt a deák-utcai éktelen és bennlakot és idegent egyaránt dízguszáló hangversenyt még sem — *hallják meg!*?

Ugyan kérjük szeretettel — mert mi már régen és ismételten halljuk ezt — ha már e putyikokat nem lehet *eltörölni*, vagy máshová *elhelyezni*, tessék legalább ezeket a dolgokat elvégre már *komolyan — megrendszabályozni*.

De ne tessék ám *megharagudni* érte, bizony nem érdemelnek még.

A kapu, meg a közbiztonság.

Haladás-e, nem-e a kulturában, az most más kérdés, hanem hát nálunk Miskolcon is minden házon záros kapu van már.

Mert volt idő Miskolcon is, hogy ez nem kellett még annyira mint ma.

A pátriálkálisabb időkben ugyanis, a mikor is a kapu talán inkább is ékessége volt a háznak s nem annyira a közbiztonság eszköze.

De ma annak vége bizott már nálunk is, meg a világ legtöbb helyén is.

Szóval a házak vagyoni és lakói életbiztonságának is egyik legfőbb garanciája a kapu most már mindenütt csak — *nálunk nem!*

Máshol a rendőrség mellett az a legfőbb rendőr, csak itt nem.

Máshol rendőri kihágás, ha nyitva hagyják nyáron 10, télen 9 órán tul, mert alkalmat adnak a biztosabb tolvajlásra, a közbiztonságnak rendőri kellő ellenőrzését pedig alaposan csökkentik, gátolják . . .

Es mérhetetlen alkalmat adnak a rendőrségnek fölös dologul.

Es mégis a rendőrség az nálunk, legalább ugylátszik, aki azzal nem sokat törődik.

A kapuk éj hosszán s főként a főutcán, nyitvak, — szinte mondogatják: tessék tolvaj, betörő urak, tessék — *beljebb jönni!*

Ugyan kérem, t. rendőrség, ne tessék rosz néven venni, de tessék szigoruan végrehajtott büntetés terhe alatt a kapuk bezárását megkövetelni, vagy ha erre különös hatáskörük eddig nem volna, hát tessék azt is erre nézve mielőbb megszerezni.

Hisz a kapuzárás egy nagy városban maga egy fél rendőrség; vagy nincs az uraknak elég dolguk, hogy e legfőbb segítő eszközükkel (a kapuzárással) nem is törődnek . . .

A szemétrakás és a szipka.

Hogy a nagy várost közegészségi és köz-tisztasági okból seprik, az természetes.

Hogy mint nálunk — nagyrészt — nappal seprik, — az már — *nem természetes!*

De ha már seprik és végre egy csomóba összehordták a szemetet, ugy tessék arról is gondoskodni, hogy az egyrészt éktelenkedésül, másrészt a szél piszkot hordó kényelmes prédájául ne szolgáljon ujból azzal, hogy napokig egy csomóba, elhordatlanul, az utszélén marad.

Mosolyognak kérem! Ne tessék ám, mert ez is így van.

S hogy így van, ime egy bizonyíték.

Egy ur a minap egy papir szipkát — melyre előbb nevét rá írta, — egy ilyen utcai szemét dombba dugott azzal a kíváncsisággal, hány napig lesz ott!?

Mit gondolnak hány napig volt ott!?

— Hát csak egy — *4-5 napig!!*

Nem hiszik!? Tessék hozzánk fáradni s szivességből eláruljuk köztisztaságunk e dilettáns örökös *a címét* is, ha ugy tetszik.

Tessék elhinni, *komoly* is és *szavahihető* ember is.

Ugyan kérjük szeretettel, ha már rakásra hordatják, hát vitessék is el idején, azt a sok és még hozzá el is viheto — *városi szemetet*. Egyelőre ennyit addig is, mig majd — *folytatjuk!*

Laptulajdonos: Szelényi Lajos.

Hirdetés.

Miskolc város képviselőtestületének f. évi aug. hó 30-ik napján tartott közgyűlésében 171/kgy. 1904. sz. a. hozott határozatából ezennel közhírré teszem, hogy a belgrád-utcai malom szabályozásából előállott 168 négyszögöl terület eladási ügye az 1901. évi XX. tc. 160. §-ához képest f. évi szept. hó 29-ik napján tartandó közgyűlés tárgysorozatába érdemleges határozathozatal végett első ízben fog felvettetni.

Miskolc, 1904. szept. 2.

Dr. Szentpáli, polgármester.

Hirdetés.

Miskolc város képviselőtestületének f. évi augusztus hó 30-ik napján tartott közgyűlésében 174/kgy. 1904. szám alatt hozott határozatából ezennel közhírré teszem, hogy Lieberman Kálmán és Kóhn Menyhért tulajdonát képező, a miskolci határban a sajószentpéteri ut mentén fekvő földek megvásárlási ügye az 1901. XX. tc. 6. §-ához képest f. évi szept. hó 29.

napján tartandó közgyűlés tárgysorozatába érdemleges határozathozatal végett harmadik ízben fog felvétetni.

Miskolc, 1904. évi szeptember hó 2.

Dr. Szentpáli, polgármester.

Nyilt-tér.

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin
 a bőrt fehérre és gyöngéddé teszi.
 Mindenütt kapható.
Sarg-féle Glycerin-szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknel a leggyöngyöbb korban a legkitünőbb tisztítószernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus, Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a legjobb eredménynyel használtatnak.

Őszi kalap-ujdonságok.

Őszi és téli kalap-ujdonságok
 tisztá gyapjuból, nyulszőrből és valódi gráci lódenből megérkeztek.

ROSENBERG BÉLA
 férfi divatüzlete
MISKOLC, Széchenyi-utca 20.
 Ferenczi B. könyvkereskedésével szemben.

Hol férfi és női cipők, fehéreművek, esőernyők, harisnyák, keztyűk stb. stb. **legolesőbb árban kaphatók.**

Őszi kalap-ujdonságok.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapot.
 Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszest italt. A Coza oly csodálatos és biztonságos hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal aszszony nekünk körülbélül a következőt mesélte:

„Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten, teljesen segített rajta. Jól férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos féltelenség, aggodalom és kétségbeesés, szegénység, becsületesség és szegénység közepette öltem! De mielőtt is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonit, gondterhes tüzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok, sok ezer férfit a szegény és becsületesség-től megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezesskedjék, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COSA INSTITUTE (Dep. 118.) 71., High Holborn, London, W. C. ANGLIA.
 (Levelek 25 fillér, levelező-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

A MISKOLCI HITELINTÉZET

részvénytársaság.

I. Bank-osztálya. (Minden nap.)

Kölcsönök ad: bekebelezés feltételével ingatlanokra és értékpapírokra.

Leszámitol: helyi, valamint idegen váltokat.

Hitelt nyújt: folyó számlai elszámolásra.

Vesz és elad: mindennemű értékpapírokat, arany pénzeket és idegen bankjegyeket.

Átvesz: pénzbetéteket folyó és check-számlára, hetéti könyvecskékre és pénztárjegyekre.

Megbízásokat elfogad: értékpapírok vételére és eladására a legjutányosabb feltételekkel.

II. Áru-osztálya.

Elfogad: mindennemű terményeket és árukat, a közforgalomnak átadott és tulajdonát képező „Miskolci áru- és terményraktáraiba“ leendő beraktározásra;

Előleget ad azokra a legjutányosabb feltételekkel és elvállalja azok bizományi vételét és eladását.

Bővebb tájékozásul szolgálnak üzleti és díjszabályaink, melyek kívánatra bérmentve azonnal küldetnek.

Miskolci Hitelintézet részvénytársaság Miskolcon.

IV. Széchenyi-utca 35., saját ház.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

MISKOLCZ

Széchenyi-u. 34.

TELEFON-SZ. 62.

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZEZET ÉS DOBOZ-GYÁR

o o o

KÖNYVNYOMDÁNKBAN, mely a mai kor igényeinek megfelelően van felszerelve, bármily könyvnyomdai munkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legrövidebb idő alatt o o o és jutányosan készítünk. o o o

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ

„Arany szarvas“-hoz címzett gyógyszer-tárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kéz bőrnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsá és erém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri szájjel kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény foppor, mely a fogakat desiniciálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveczi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást meggátolja, valamint egyéb fej bőrbetegségtől megóv és kellemes illatú fogva szivesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- RácZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedrője“**, soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszem balsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sümörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegeledéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.
Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szagoló szer, Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely 1 korona.
Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik
Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonszereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmulják; úgy, hogy általános házi szerek gyáránt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Czélyszerűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltések fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA KÖNYVNYOMDÁJA MISKOLCON.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Kisebbségi rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.